

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์หาวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดของมรสุมฤดูร้อนในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย
ผู้วิจัย	มินตรา รอดจันทร์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. อนุรักษ์ มหาวิค
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560
คำสำคัญ	ปริมาณน้ำฝน รังสีคลื่นยาว กระแสลมแนวขวาง และแนวตั้ง

บทคัดย่อ

การหาวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดของมรสุมฤดูร้อนมีประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมเป็นอย่างมากทำให้เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงความผันแปรของลักษณะฝนในแต่ละพื้นที่เพื่อใช้ในการวางแผนด้านเกษตรกรรมในระดับภูมิภาค การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งหาวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดของฤดูมรสุมในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย จำนวน 9 จังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2559 โดยใช้ข้อมูลน้ำฝนรายวันภาคพื้นดินจำนวน 17 สถานีของกรมอุตุนิยมวิทยา ข้อมูลรังสีคลื่นยาว Outgoing Longwave Radiation (OLR) ของ NOAA และข้อมูลกระแสลมในแนวขวางและแนวตั้ง (Zonal and meridional) ที่ 850 hPa ของ NOAA โดยเปรียบเทียบ 2 วิธี ได้แก่ อนุกรมฝนเฉลี่ย 5 pentad หรือ pentad 5 day และ วิธีการค่าเฉลี่ยฝน 5 pentad โดยคิดจากปริมาณน้ำฝนรายวันในช่วงฤดูฝน คือระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม ถึง 15 ตุลาคม

ผลการศึกษาพบว่าวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของฤดูมรสุมในแต่ละพื้นที่เกิดไม่พร้อมกัน ช่วงเวลาการเริ่มต้นฤดูฝนขึ้นอยู่กับความผันแปรปริมาณน้ำฝน และความผันแปรของฝนในแต่ละปี และนอกจากนั้นยังพบว่า วิธีที่ 1 มีวันเริ่มต้นช่วงกลางเดือน มิถุนายน ถึงต้นเดือน กรกฎาคม โดยพบว่าวิธีที่ 2 ที่มีวันเริ่มต้นของฤดูฝนที่เร็วกว่าในช่วงกลางเดือน เมษายน ถึงปลายเดือน พฤษภาคม ซึ่งผลลัพธ์ถือว่าใกล้เคียงกับสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ศึกษา